

РСТУБЛИКА СРБИЈА
Академија високогосподарско-медицинских стручних студија
Бр. 01-74/19-1
30.12.2019. год.
Крушевач

ПРАВИЛНИК
о уџбеничкој литератури и издавачкој делатности

Академије високогосподарско-медицинских стручних студија

На основу члана 2. Закона о издавању публикација („Службени гласник Републике Србије“, број 37/91; 53/93; 67/93; 48/94; 135/04; 101/05) и члана 62. Статута Академије васпитачко-медицинских струковних студија Наставно-стручно веће Академије васпитачко-медицинских струковних студија на седници одржаној дана 30.12.2019. године, донело је:

ПРАВИЛНИК
о уџбеничкој литератури и издавачкој делатности

I. Опште одредбе

Члан 1.

Правилник о уџбеничкој литератури и издавачкој делатности (у даљем тексту: Правилник) Академије васпитачко-медицинских струковних студија (у даљем тексту: (Академија) уређује, у складу са Законом о издавању публикација, сродним прописима и Статутом Академије васпитачко-медицинских струковних студија, издавачку делатност Академије васпитачко-медицинских струковних студија.

Члан 2.

Циљ издавачке делатности Академије је да студентима првог и другог нивоа струковних студија, наставницима и сарадницима обезбеди основне и помоћне уџбенике и наставна средства чиме би се побољшао квалитет образовно-научног рада у Академији и издавање научних и стручних часописа и других публикација које су у функцији остваривања мисије и визије Академије.

Члан 3.

Наставне публикације предвиђене Правилником су:

1. Уџбеник - заснива се на научно-стручним, педагошко-психолошким, дидактичко методичким, језичким, графичко-техничким и другим захтевима.
2. Уџбеник за први ниво студија - обухвата наставио градиво из једног наставног предмета по наставном програму Академије.
3. Уџбеник за други ниво студија - обухвата наставио градиво одређене научне области предвиђене програмом мастер струковних студија у Академији.
4. Помоћни уџбеник - обухвата део градива предвиђеног наставним програмом Академије, хрестоматије, тематске зборнике одговарајућих текстова, збирке задатака, речнике, рачунарске програме и мултимедијалне и друге садржаје којима се доприноси успешној реализацији студијског програма.
5. Практикум - обухвата градиво из практичне наставе према наставним јединицама одговарајућег предмета.
6. Монографија - обухвата једну тему која се разматра са свих аспеката и на основу броја и квалитета ауторских референци и реномеа рецензената, а може бити монографија међународног значаја и монографија националног значаја. Монографија међународног значаја јесте научна књига која има међународну рецензију, штампа се на једном од светских језика и има најмање 5 ауторских и/или коауторских референци из категорија M51, M52 и M53. Монографија националног значаја је научна књига која има најмање 15 ауторских и/или коауторских референци из те области.
7. Ауторизована скрипта - обухвата текст предавања, умножен, а који се користи за припрему испита у недостатку ауторизованог уџбеника и скрипте.

8. Брошура- обухвата штампани или на други начин умножени материјал који по обиму не прелази више од 50 страна и у меком је повезу.
9. Скрипта – ауторизована предавања, умножена или у електронској форми
10. Одабрана поглавља - су делови уџбеника, који брже застаревају и обично су опширнији, и садрже најновија сазнања.
11. Збирка задатака - питања (репетиторијум) јесте издање у коме се налазе тест питања са тачним одговорима за проверу знања студената.
12. Часописи - научни, стручно-информативни, у штампаном и/или електронском облику.
13. Друге публикације - у складу са делатношћу Школе и прописима који уређују област високог образовања и издавачку делатност.

Члан 4.

Све наставне публикације предвиђене чланом 3. Правилника, могу да се објављују и/или у виду мултимедијалног електронског издања.

II. Организација издавања публикација

Члан 5.

Послове издавања уџбеничке литературе организују и спроводе Наставно-стручно веће Академије (у даљем тексту: Веће) и Комисија за издавачку делатност Академије (у даљем тексту: Комисија).

Административно-техничке послове из става 1. овог члана спроводе стручне службе Академије на основу одлука Наставно-стручног већа Академије , Комисије, председника Академије и Савета Академије.

Члан 6.

Наставно-стручно веће Академије обавља следеће послове:

- именује чланове Комисије;
- доноси одлуку о рецензентима публикације;
- доноси одлуку о прихвату публикације за објављивање;
- доноси одлуку о плану и програму издавачке делатности;
- врши и друге послове у складу са Статутом Академије који су у вези са издавачком делатношћу.

Члан 7.

Комисија обавља следеће послове:

- сачињава предлог годишњег плана и програма издавачке делатности, посебно у погледу потреба за реализацију наставе;
- предлаже приоритете издавања публикација;
- предлаже начине финансирања и финансијски план издавачке делатности;
- предлаже измене и допуне Правилника;
- прима рукописе аутора и даје предлог рецензената;
- разматра приспеле рецензије и даје предлог за штампање;
- утврђује предрачун трошкова за свако ново или поновљена издања;
- предлаже тираж издања, економске цене публикације и висину ауторских хонорара;
- подноси извештај о свом раду Наставно-стручном већу Академије, најмање једном годишње;

- обавља и друге послове у вези издавачке делатности, у складу са прописима и Статутом Академије.

Члан 8.

Комисија броји 5 чланова, од којих су 3 из реда наставника и 2 из реда ненаставног особља.

Мандат чланова комисије траје 4 (четири) године.

Мадат чланова Комисије може престати и пре рока одлуком Наставно-стручног већа Академије или оставком члана.

III. Поступак издавања публикација

Члан 9.

Поступак издавања публикација организује и спроводи Комисија, у складу са овим Правилником и Статутом Академије.

Члан 10.

Аутор публикације подноси Комисији рукопис и припадајућу документацију.

Аутор, уз рукопис, прилаже одговарајући захтев за издавање публикације који садржи најмање следеће:

- назив издања;
- име и презиме аутора са кратком професионалном биографијом;
- врсту публикације;
- назив наставног предмета за који се предлаже издање, уколико је публикација намењена за коришћење у извођењу наставе студијских програма;
- назив студијског програма, година студија и семестар предмета за који се предлаже публикација, уколико је публикација намењена с за коришћење у извођењу наставе студијских програма;
- предлог за избор рецензената;
- друге информације од значаја за публиковање.

Члан 11.

Рукопис аутора мора да буде рачунарски обрађен, а Комисији се подноси отиснут на папиру у једном примерку и једном примерку у електронском облику усклађен са одредбама овог Правилника .

Рукопис садржи и кратку професионалну биографију аутора.

Члан 12.

Комисија у року од 30 (тридесет) дана од пријема материјала, разматра рукопис и доноси предлог одлуке о избору рецензената, за све наставне публикације из члана 3. Правилника, осим ауторизоване скрипте и брошуре.

Предлог одлуке се упућује Наставно-стручном већу Академије , на разматрање и усвајање.

Након доношења одлуке из става 2. овог члана од стране Научно-стручног већа Академије рукопис са припадајућом документацијом упућује рецензентима.

Поступак из става 1. овог члана примењује се и на изменјена и допуњена издања.

Члан 13.

Рукопис и припадајућа документација која се упућује рецензентима на оцену садржи и упутство о садржају рецензије.

Рецензије мора да садржи најмање следеће:

1. Наслов рукописа и имена аутора;
2. Технички опис рукописа (број страна, подела по поглављима, број и врста илустрација, литература);
3. Кратак опис поједињих поглавља;
4. Мишљење о усклађености текста са наставним програмом предмета у оквиру кога ће дело бити коришћено;
5. Оцена дидактичко-педагошке вредности дела (концепција, композиција, стручно-научни ниво, естетско-графичке одлике и педагошка прикладност илустрација);
6. Оцена о намени дела (за који је ниво студија односно сврхе намењено);
7. Оцена о типу дела (уџбеник, помоћни уџбеник, приручник, практикум, монографија, репетиторијум и друго)
8. Завршна оцена рецензије која јасно садржи следеће:
  - став рецензента да ли дело испуњава опште и специфичне педагошке услове;
  - да ли дело одговара намени;
  - коначну процену и предлог да дело може/не може бити публиковано.

Члан 14.

Уџбеник мора да има најмање две а све друге публикације, осим ауторизоване скрипте и брошуре, најмање једну позитивну рецензију.

Рецензент по правилу мора да има више или најмање исто научно односно стручно звање од аутора рукописа, из одговарајуће научне области.

Рецензенти могу бити и професори у пензији, с тим што бар један рецензент мора бити у радном односу.

Рецензенти достављају рецензије у року од 60 дана.

У случају да рецензент не достави рецензију у предвиђеном року или рецензија не садржи обавезне елементе прописане овим Правилником, Комисија утврђује предлог новог рецензента.

Рецензентима Академија обезбеђује одговарајући хонорар, у складу с трошковником издавања публикације, утврђен у складу с одредбама овог Правилника и Статута Академије.

Члан 15.

Рецензија се врши и за поновљено издање ако је старије од три године.

Издање не подлеже рецензији ако се врше само исправке условљене применом прописа или када се исправљају техничке грешке у претходном издању исте публикације.

Члан 16.

Лектуру и коректуру рукописа организују аутори, пре подношења рукописа Комисији.

Академија организује лектуру и коректуру рукописа само ако на то укажу рецензенти у свом извештају.

Додатни трошкови из става 2. овог члана надокнађују се из средстава одобреног ауторског хонорара рукописа.

Члан 17.

Комисија доноси предлог одлуке о штампању рукописа, након што су обезбеђене две позитивне рецензије.

Члан 18.

Предлог тиража сваког издања Комисија утврђује на основу процењене потребе за 2 године.

Члан 19.

Одлуку о прихватању публикација за издавање доноси Научно-стручно веће Академије.

Члан 20.

По доношењу позитивне одлуке Научно-стручног већа Академије о издавању публикације, стручне службе Академије прибављају све потребне библиографске, односно библиометријске и друге податке неопходне за објављивање публикације.

Рукопис и сву потребну документацију из става 1. овог члана стручне службе Академије достављају физичком односно правном лицу одређеном од стране председника Академије ради штампања и/или израде публикације у електронској форми.

Дистрибуцију израђене публикације из става 2. овог члана врше стручне службе Академије, у складу с одредбама овог Правилника и одлукама председника Академије .

IV. Финансирање публикација

Члан 21.

Финансијска средства за издавање публикација се обезбеђују на следеће начине:

- средства предвиђена финансијским планом Академије;
- средства остварена пласманом претходних издања;
- средства претплате и аванса будућих купаца издања;
- донације;
- други начини, у складу са прописима.

Средства из става 1. овог Правилника чине издавачки фонд Академије за који се обезбеђује посебан текући рачун односно подрачун у складу са важећим прописима који уређују буџетски систем и финансијско-рачуnovodствене политике Републике Србије и Статутом академије.

Члан 22.

Средства из члана 21. Овог Правилника користе се за надокнаду трошкова издавања публикација, при чему се за свако издање припрема и утврђује детаљан предрачун трошкова који садржи најмање следеће:

- материјалне трошкове;
- припреме штампања односно публиковања електронских публикација;
- режијске трошкове;
- хонорар за ауторске и рецензенте;
- продајну цену
- друге одговарајуће трошкове.

Члан 23.

Ауторски хонорар за прво издање публикације износи 30% а за свако од

следећих 40% од укупних трошкова публиковања.

Износ хонорара за рецензенте се утврђује сразмено обиму рукописа и очекиваном степену сложености евалуације и може да буде најмање 5% а највише 10% од укупних трошкова публиковања.

Предлог продајне цене сваког појединачног издања одређује председник Академије, на предлог Комисије.

Ауторски хонорар исплаћује се по издавању публикације а рецензентски хонорар по обављеној рецензији, у роковима и на начин одређеним важећим прописима који уређују буџетски систем и финансијско-рачуноводствене политике Републике Србије и Статута Академије.

Члан 24.

У зависности од броја аутора сваком аутору припада по 3-10 бесплатних примерака издате публикације.

Сваком од рецензената Академија доставља по 1 (један) бесплатни примерак издате публикације.

V. Издавачка права и дистрибуција издатих публикација

Члан 25.

Академија је једини и искључиви власник свих издавачких права свих публикација које су издате у складу с одредбама овог Правилника.

Публикације из става 1. овог члана сматрају се академским и интелектуалним делом аутора тако да аутори задржавају право на коришћење суштине издатих публикација у будућим властитим делима, укључујући предавања и друге видове едукације, сопствене књиге и друге сопствене публикације и за друге академске сврхе чији је циљ унапређење опште добробити.

Аутори задржавају право на репродукцију публикације из става 1. овог члана, делом или у целини, под условом да копије нису понуђене на продају и право на чување публикација у сопственој архиви.

Сматра се да аутори, подношењем захтева за издавање свог дела овог Правилника, а на начин и под условима одређеним одредбама овог Правилника, прихватају да ауторски хонорар одређен на начин и под условима овог Правилника представља сву комерцијалну надокнаду од стране Школе за дело из става 1. и става 2. овог члана Правилника.

Аутори могу да користе публикацију из става 1. овог члана и за сопствене комерцијалне, тржишне активности у циљу остваривања профита само уз претходно обезбеђену писмену дозволу Академије .

Академија може пренети издавачка права из става 1. овог члана, делом или у целини, на одређено време или трајно, другим физичким или правним лицима, после 4 (четири) године од дана издавања публикација.

Начин и поступци радњи из става 5. и става 6. овог члана врше се у складу са одредбама Статута Академије, одлукама председника Академије и Савета Академије и другим важећим прописима, укључујући и прописе који уређују област високог образовања, издавање публикација, ауторска права, буџетски систем и финансијско-рачуноводствене политике Републике Србије.

Члан 26.

Библиотеци Академије се обавезно доставља по 5 примерака сваког издања публикација издатих у складу с одредбама овог Правилника.

Академија обезбеђује и одговарајуће обавезне примерке издатих публикација, у складу и на начин одређен прописима Републике Србије који уређују област издавања публикација.

Члан 27.

Трошкови дистрибуције издатих публикација терете материјалне трошкове Академије.

У случају да из било којих разлога не дође до објављивања публикације, средства која су до тада утрошена за евалуацију поднетог рукописа и припрему публикације за издавање терете материјалне трошкове Академије.

Члан 28.

Академија може да користи публикације из члана 3. а за потребе одређене чланом 2. овог Правилника које су издате од стране других издавача и над којима Академија не поседује издавачка права.

Власник издавачких права публикације из става 1. овог члана подноси одговарајући захтев и примерак публикације Комисији, ради разматрања за њено коришћење.

Комисија и Научно-стручно веће Академије спроводе одговарајући поступак евалуације публикације из става 2. овог Правилника и одлучивања о њеном коришћењу на начин одређен одредбама овог Правилника, изузимајући радње које се односе на финансирање издавања публикације.

Публикације из става 3. овог Правилника по правилу оцењује најмање један рецензент одговарајуће стручно-научне области.

Одлука Научно-стручног већа Академије о прихвату публикације из става 3. овог Правилника за коришћење доставља се председнику Академије.

Председник Академије закључује одговарајући уговор о коришћењу публикације из става 5. овог Правилника са власником издавачких права над публикацијом, којим се ближе уређују технички, комерцијални и аспекти коришћења издавачких права, у складу са условима и на начин одређених ставом 7. члан 25. овог Правилника.

VI. Обезбеђење квалитета издатих публикација

Члан 29.

Обезбеђење квалитета издатих публикација врши се у складу са процедурата система квалитета Академије и одредбама овог Правилника.

Члан 30.

Наставно-стручно веће, Комисија и стручне службе Академије се у свом раду, у оквиру сопствених надлежности, стварају да се сви послови који су у вези са издањем и дистрибуцијом одобрених публикација врше благовремено и на начин који доприноси унапређењу квалитета рада Академије.

Члан 31.

Аутори публикација се старају да своја дела стварају у складу са најновијим научним и стручним достигнућима у струци и науци.

Члан 32.

Поступак издавања, финансирање, питања издавачких права и дистрибуције публикација из тачке 11. и тачке 12. став 1. члан 3. овог Правилника уређују се сходно одредбама овог Правилника на начин и под условима који су примерени врсти публикације а у складу са условима и на начин одређених ставом 7. члан 25. овог Правилника.

VIII Прелазне и завршне одредбе

Члан 33.

Овај Правилник ступа на снагу даном усвајања од стране Наставно-стручног већа Академије васпитачко-медицинских струковних студија.

В.Д. Председника Академије
Доц.др. Јелена Милановић

